

اسلام هراسی عامل عمده موفقیت احزاب فاشیستی در غرب

جناب سفیر کیبر ضیا نظام

انتخابات پارلمان اروپا که اوایل ماه جون امسال در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا برگزار شد، نشان‌دهنده موفقیت آشکار احزاب راست رادیکال یا افراطی بود. رای‌دهنده‌گان هشدار جدی به حکومت‌های کشورهای عضو ارسال کردند. ماهنامه معتبر فرانسوی، لوموند دیپلماتیک، در شماره جون ۲۰۲۴ نتایج این انتخابات را «چرخش اروپا به سوی راست افراطی بدون مرز» عنوان کرد. آقای حمزه یوسف، صدراعظم سابق اسکاتلند، اولین مسلمان در راس یک دموکراسی غربی در روزنامه گاردین به تاریخ ۱۷ جون ۲۰۲۴ نوشت: «اسلام‌هراسی فضای سیاسی ما را زهرآلود کرده است.» او افزوده که بسیاری در جهان از گسترش پوپولیسم و اسلام‌هراسی تشویش دارند، اما تعداد کمی در جهت افزایش تنفر در برابر مسلمانان مبارزه می‌کنند و این امر سبب افزایش اسلام‌هراسی در اروپا و غرب شده است.

بسیاری از احزاب ضد مهاجرت (اسلام‌ستیز) کشورهای بزرگ اروپا در این انتخابات موفقیت چشم‌گیر به دست آوردند و تعداد کثیری نماینده به پارلمان اروپا از فرانسه، پولند و ایتالیا و برخی کشورهای دیگر فرستادند. زیاده‌تر از ۱۸۰ نماینده راست‌های رادیکال عضو پارلمان اروپا شدند. احزاب راست افراطی در دو کشور فرانسه و اتریش حزب اول شدند و در بیش‌تر کشورهای دیگر اروپا در مقایسه با انتخابات ۲۰۱۹ پیشرفت چشم‌گیر داشتند.

حزب اجماع ملی به رهبری مارین لوپن در فرانسه ۳۱.۵ درصد آرا را به دست آورد. یعنی آن حزب زیاده‌تر از دوچند حزب حاکم رییس جمهور مکرون (۱۴.۱ درصد) رای گرفت و تعداد نماینده‌گانش را به ۳۵ تن افزایش داد، در حالی که در انتخابات قبلی تنها ۲۳ نماینده در پارلمان اروپا داشت. غیر از حزب مارین لوپن، احزاب کوچک‌تر نیوفاشیستی دیگری نیز در انتخابات پارلمانی اروپا رای به دست آورده‌اند. مثلاً یک حزب رادیکال فرانسوی ۵.۱ درصد آرا را به دست آورده است. پیروزی راست رادیکال و شکست جدی حزب حاکم، رییس جمهور فرانسه را واداشت تا پارلمان را منحل اعلام کرده و انتخابات زودهنگام برگزار کند. البته این کار رییس جمهور فرانسه از نظر بعضی آگاهان خطرپذیری بزرگ پنداشته می‌شود و به افزایش ابهام نسبت به آینده سیاسی آن کشور می‌انجامد. فرانسه یکی از مطرح‌ترین کشورهای اتحادیه اروپا بوده و یگانه کشور عضو است که اسلحه اتمی دارد و عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد است.

اتریش کشور دیگری است که حزب نیوفاشیستی در آن رای بالا گرفته و حزب اول آن در انتخابات پارلمانی شده است. حزب آزادی اتریش (اف‌پی‌او) با کسب ۲۵ درصد آرا، نسبت به انتخابات پیشین پارلمان اروپا ۸ درصد صعود داشت و ۶ نماینده به آن پارلمان فرستاد که دوچند دفعه قبل است.

در آلمان، اقتصاد اول و پرجمعیت‌ترین کشور اروپا، حزب نیونازی ال‌ترناتیو برای آلمان با کسب ۱۶ درصد آرا و ۱۵ نماینده نسبت به انتخابات پیشین ۵ درصد صعود رای داشته است. این بهترین نتیجه برای آن حزب از زمان ایجادش است و بعد از حزب دمکرات مسیحی دومین مقام را در آلمان به دست آورده و از حزب صدراعظم سوسیال دمکرات پیشی گرفته است.

در ایتالیا، کشور بزرگ دیگر اروپایی، حزب نیوفاشیست برادران ایتالیا ۲۹ درصد آرا را به دست آورده که نسبت به انتخابات قبلی چهار برابر بیش تر است. جورجیا ملونی، صدراعظم ایتالیا، رهبری آن حزب را بر عهده دارد. در پোলند، دو حزب افراطی تقریباً نصف آرا را به دست آورده‌اند، اما ائتلاف میانه‌رو صدراعظم آن کشور با کسب ۳۷ درصد آرا در صدر قرار گرفت. به جز کشور فنلند در کشورهای دیگر اروپایی احزاب دست راستی به تناسب انتخابات سال ۲۰۱۹ رای بیش تر به دست آورده‌اند. باید خاطر نشان کرد که احزاب راست‌گرای افراطی براساس ایده برتری نژادی تشکیل شده و تبعیضات نژادی، فرهنگی و مذهبی را دامن می‌زنند. از آن جایی که اکثریت قاطع مهاجران را در اروپا مسلمانان تشکیل می‌دهند، احزاب ضد خارجی و مهاجرستیز سعی دارند از تبلیغات ضد اسلامی چون ابزار سیاسی بهره بگیرند. برخی احزاب افراطی می‌گویند که ماموریت‌شان مبارزه در برابر اسلامیزه شدن قاره اروپاست.

احزاب افراطی دست راستی سیاست‌های پوپولیستی دارند. یعنی با فریب مردم کوشش می‌کنند رای به دست آورند و با وعده‌های مبهم و کلی‌گویی‌های تحریک‌آمیز حمایت مردم را کسب کنند. امروز رهبران‌شان سعی می‌کنند تمام مشکلات جوامع خویش را به مسایل نژادی و مذهبی پیوند زنند و ناشی از حضور خارجی‌ان تبلیغ کنند. پشتیبانی مردم از این احزاب پوپولیست در حال گسترش است. در نتیجه، احزابی که در گذشته منزوی بودند، به تدریج صحنه را در کشورهای اروپایی تسخیر می‌کنند. طوری که فعلاً در راس سیاست چند کشور اروپایی مثل ایتالیا، هنگری و سلواکیا گروه‌های راست‌گرای پوپولیست قرار گرفته‌اند و شاید در آینده در فرانسه و آمریکا نیز حکومت را به دست گیرند.

علل عمده رشد پوپولیسم

غیر از افزایش تعداد مهاجران خاور میانه و شمال افریقا، نارضایتی گسترده مردم از اوضاع امنیتی و اقتصادی باعث رشد پوپولیسم در کشورهای غربی شده است. امروز در کشورهای اروپایی و ایالات متحده پوپولیسم و احزاب راست افراطی چنان از پشتیبانی و حمایت مردم برخوردار شده که قبلاً تصور آن نمی‌شد.

با افزایش تراکم مهاجران، وضع امنیتی شکننده شده و حملات تروریستی گروه‌های افراطی مسلمان چون داعش و القاعده که باعث کشتار انسان‌های بی‌گناه می‌شود، دستاویز تبلیغات راست افراطی در غرب شده است.

حوادث تروریستی در اروپا پس از سال ۲۰۱۴ افزایش قابل ملاحظه یافت. تعدادی از بمب‌گذاری‌ها توسط افرادی انجام شده است که مدت‌ها قبل به اروپا مهاجر شده بودند و انتظار می‌رفته است که در آن جوامع مدغم گردند. مرگ‌بارترین این حملات در نوامبر ۲۰۱۵ در پاریس ۱۳۰ کشته برجا گذاشت. یک مرد تونسی در سال ۲۰۱۶ با یک لاری باربری جمعیت بزرگی را زیر موتر گرفت و علاوه بر ۸۶ کشته به تعداد ۴۵۸ تن دیگر را مجروح کرد. این واقعه در روز جشن ملی فرانسه رخ داد و مسوولیت آن را داعش بر عهده گرفت. به روز ۲۲ مارچ ۲۰۱۶ بمب‌گذاران انتحاری سه بمب را در میدان هوایی و متروی بروکسل منفجر کردند که در نتیجه آن ۳۲ نفر کشته و ۳۴۰ نفر زخمی شدند. به تاریخ ۱۹ دسامبر ۲۰۱۶ در اثر حمله با لاری باربری در بازار کریسمس در برلین، ۱۲ نفر کشته و ۵۶ نفر زخمی شدند. همچنان در سال ۲۰۱۷، بمب‌گذاری منچستر ۲۲ کشته برجا گذاشت. حملات مرگبار دیگر در روسیه و اسپانیا نیز انجام شده است.

طبق گزارش شاخص جهانی تروریسم که در مارچ ۲۰۲۴ نشر گردید، تروریسم یک تهدید جدی برای جهان است و در سال ۲۰۲۳ به تعداد ۸۳۵۲ قربانی برجا گذاشته است. این در سال‌های اخیر بالاترین رقم است. البته در سال ۲۰۱۵ رقم تلفات حملات تروریستی بیش‌تر از این بود.

گروه‌های تروریستی به‌خصوص داعش و القاعده از حضور مهاجران و پناهنده‌گان مسلمان در انجام فعالیت‌های دهشت‌افگانه سوءاستفاده می‌کنند.

در عین حال، احزاب راست‌گرای افراطی غرب طوری وانمود می‌کنند که گویا همه مسلمانان افراطی‌اند. به‌زعم آنان، مسلمانان غیرمسلمانان را کافر می‌پندارند و مطابق دستاویز دینی ملزم به مبارزه با کافرانند. به گفته آنان، مسلمانان خود را موظف می‌دانند تا از اعمال هر گونه خشونت علیه «کافران» دریغ نکنند. با این پیش‌فرض و تبلیغ، حضور مسلمانان را بدون تفکیک خطر بزرگ برای امنیت و هویت ملی خود می‌شمارند. در حالی که این تصور نادرست است و افراطیت مذهبی، به‌خصوص حملات داعش و القاعده، از جوامع اسلامی بیش‌تر قربانی گرفته است تا از کشورهای غیراسلامی. آمار ارایه شده از سوی مرکز جهانی مبارزه علیه تروریسم نشان می‌دهد که ۸۳ تا ۹۷ درصد قربانیان حملات تروریستی، مسلمانان می‌باشند. از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴ بیش از ۶۰ درصد حملات تروریستی در سه کشور افغانستان، عراق و پاکستان رخ داد. براساس آماری که در سال ۲۰۱۵ شاخص جهانی تروریسم نشر کرد، چهار گروه تروریستی داعش، بوکوحرام، طالبان و القاعده مسوول ۷۴ درصد کشتار تروریستی در جهان شناخته شده‌اند. لذا قربانیان اصلی تروریسم مسلمانان هستند و از اثر خشونت افراطیان اسلامی برخی کشورهای مسلمان به‌خرابه تبدیل شده‌اند. بخشی از این خشونت‌ها در کشورهای اروپایی رخ داده است و زمینه‌ساز افزایش اسلام‌ستیزی به‌ویژه در کشورهای مهاجرپذیری چون فرانسه، آلمان، اتریش، هالند و انگلستان گردیده و زنده‌گی مسلمانان را در آن کشورها دچار مشکل کرده است.

رشد راست‌گرایی افراطی در غرب عواقب ناگوار برای اروپا و سایر نقاط جهان خواهد داشت. تندروانی که به رهبری دولت‌ها و حضور پرنرنگ در پارلمان اروپا دست می‌یابند، تنش و دیگرستیزی را در آن جوامع و از آن طریق به کشورهای دیگر، به‌خصوص خاور میانه، جنوب آسیا و شمال افریقا تزریق خواهند کرد. بیگانه‌ستیزی و اسلام‌هراسی آن‌ها افراطیت را میان مهاجران در اروپا افزایش خواهد داد و یک دور باطل تقابل و تنش خلق خواهد کرد. از این‌رو، انتظار می‌رود احزاب و گروه‌های غیرافراطی در غرب بتوانند اعتماد مردم را به دست آورده و نگذارند صحنه سیاسی آن کشورها در اختیار تندروان قرار گیرد. از سوی دیگر، جوامع مهاجر و نهادهای اسلامی فعال در غرب نیز تلاش ورزند که از گسترش افراطیت میان جوانان مسلمان و نسل‌های تازه مهاجران جلوگیری شود تا آنان قربانی تبلیغات گروه‌هایی چون داعش و القاعده نشده و با حرکات نمایشی و حملات تروریستی به افزایش بدبینی و اسلام‌ستیزی در اروپا یاری نرسانند.